

Mælkeproducenter vægter ydelse højt i avlsmålet

5. maj 2016 af: Postdoc Line Hjortø, AU Foulum

Økologiske mælkeproducenterne ønsker større avlsfremgang for de egenskaber, der giver størst problemer i besætningen, og som dermed har størst potentiale for forbedring

Forskningsprojektet SOBcows spurgte sidste år i samarbejde med raceforeningerne alle økologiske mælkeproducenter, hvordan de ønsker, egenskaberne i et fremtidigt, økologisk avlsmål for malkekøer skal vægtes. Svarene viser, at producenterne lægger størst vægt på at forbedre de egenskaber, der skaber størst problemer i deres egne besætninger.

Formålet med undersøgelsen var at finde frem til, hvordan økologiske mælkeproducenter ønsker, de enkelte egenskaber skal vægtes i et kommende økologisk avlsmål. Resultaterne skal bruges til at kortlægge mulighederne for at fremavle køer, der er tilpasset økologiske produktionsforhold.

Forskelle racerne imellem

Vores undersøgelse viser, at mælkeproducenterne vægter egenskaberne forskelligt, men at nogle svar ligner hinanden så meget, at de kan grupperes. Grupperne er navngivet efter de egenskaber, som mælkeproducenterne i den pågældende gruppe ønsker mere vægt på. Grupperne for den røde race og Jersey er baseret på besvarelser fra både konventionelle og økologiske mælkeproducenter, fordi det er nødvendigt med et vist antal besvarelser, for at analyserne kan gennemføres.

Prioritering hos producenter med røde køer:

A. Produktion og sundhed

B. Produktion og frugtbarhed

C. Robusthed

Besvarelserne fra de økologiske mælkeproducenter med røde køer udgør 24, 50 og 17 pct. af hhv. gruppe A, B og C.

Prioritering hos producenter med Jersey:

A. Produktion og robusthed

B. Produktion og frugtbarhed

C. Overlevelse

Besvarelserne fra de økologiske jerseyproducenter udgør 19, 44 og 43 pct. af hhv. gruppe A, B og C.

Prioritering hos producenter med HF-køer:

A. Produktion og yversundhed

B. Produktion og frugtbarhed

C. Robusthed

De forskellige prioriteringer kan til dels forklares med forskelle i produktionssystem og managementforhold. Jerseyproducenter med høj dødelighed i besætningen vægter eksempelvis 'overlevelse' højere end de øvrige landmænd med Jersey. Desuden prioriterede producenterne med røde køer i gruppen 'robusthed' ydelsesegenskaberne meget lavt og yversundhed meget højt. Dette skyldes, at besætningerne i denne gruppe har en højere mælkeydelse pr. årsko og en højere forekomst af yversygdomme end besætningerne i de andre grupper med røde køer. Disse resultater viser, at mælkeproducenterne ønsker større avlsfremgang for de egenskaber, der har størst potentiale for forbedring i deres besætning.

Avlsmål tilpasset forholdene

Egenskaberne i det nordiske avlsmål, NTM, er i dag vægtet ud fra produktionsforholdene i en gennemsnitlig malkekvægbesætning. I NTM er der lagt vægt på, at det skal være et robust indeks, og det giver i dag avlsmæssig fremgang for alle egenskaber i avlsmålet. Jo tættere produktionsforholdene i den enkelte besætning er på produktionsforholdene i gennemsnitsbesætningen, jo større økonomisk gevinst vil mælkeproducenten opnå ved at bruge NTM. Da alle økologiske besætninger i større eller mindre grad afviger fra en gennemsnitlig malkekvægbesætning, vil nogle besætninger

kunne opnå en større gevinst, hvis de brugte et avlsmål, der er tilpasset deres specifikke økologiske produktionsforhold.

Projektet SOBcows er en del af Organic RDD 2-programmet, som koordineres af ICROFS. Det har fået tilskud fra GUDP under Miljø- og Fødevareministeriet.